



Nodarbinātības  
valsts aģentūra

## NVA atbalsts personām ar invaliditāti

Publicēts: 27.09.2021.

Jaunumi



2021. gada septembra sākumā Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) uzskaitē bija 8945 bezdarbnieki ar invaliditāti jeb 15,2% no reģistrēto bezdarbnieku kopskaita. Pirms Covid-19 pandēmijas, 2020.gada marta sākumā, NVA uzskaitē bija 8092 bezdarbnieki ar invaliditāti jeb 13,9% no reģistrēto bezdarbnieku kopskaita. 2021.gadā visvairāk bezdarbnieku ar invaliditāti NVA uzskaitē bija aprīļa beigās – 10628 personas, sākot ar maiju reģistrēto bezdarbnieku ar invaliditāti skaits samazinās. Salīdzinot 2021.gada septembra sākuma datus ar 2021.gada aprīļa beigu datiem, reģistrēto bezdarbnieku ar invaliditāti skaits četrus mēnešus laikā ir samazinājies par 1683 personām.

2021. gada 8 mēnešos darbā iekārtojās 2467 NVA reģistrētie bezdarbnieki ar invaliditāti. 2019.gada 8 mēnešos - 2 660, bet 2020.gada 8 mēnešos – 1889. Covid-19 pandēmijas ietekme uz iekārtošanos darbā bija īpaši jūtama 2020.gadā, bet šogad NVA reģistrēto bezdarbnieku ar invaliditāti skaits, kuri iekārtojušies darbā, pamazām pietuvojas pirmspandēmijas rādītājiem.

Persona ar invaliditāti Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma izpratnē uzskatāma par darbaspējīgu, izņemot tos gadījumus, kad Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija ir noteikusi 100 procentu darbaspēju zaudējumu. NVA pieredze liecina, ka darbaspējīgiem darba meklētājiem ar invaliditāti ir labs potenciāls, lai iekļautos darba tirgū, taču nodarbinātības iespējas ir atkarīgas no invaliditātes grupas un veida. Vairākums cilvēku ar invaliditāti, saņemot viņiem nepieciešamo atbalstu un palīdzību, piemēram, pielāgojot darba vietu, ir spējīgi labi veikt savus profesionālos pienākumus. Gan NVA reģistrēto bezdarbnieku ar invaliditāti nodarbinātībā subsidētajās darba vietās, gan bezdarbnieku ar invaliditāti darbā iekārtošanās dati liecina par to, ka bezdarbnieki ar dažādiem invaliditātes veidiem ir spējīgi strādāt vairākās profesionālās darbības jomās dažādā profesionālajā statusā.

2021.gada 8 mēnešos 303 NVA reģistrētie bezdarbnieki ar invaliditāti iekārtojās darbā augstas kvalifikācijas profesijās un strādā vadītāju, vecāko speciālistu un speciālistu amatos. 1130 bezdarbnieki ar invaliditāti bija atraduši darbu vidējās kvalifikācijas profesijās, tādās kā, piemēram, kalpotāji, pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki, kvalificētie lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbinieki, kvalificētie strādnieki un amatnieki, iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri. 725 NVA reģistrētie bezdarbnieki šī gada 8 mēnešu laikā bija iekārtojušies darbā zemas kvalifikācijas profesijās. Jāpiebilst, ka 309 bezdarbnieki ar invaliditāti, kuri šogad bija atsākuši darba gaitas, nav snieguši informāciju par savu jauno profesiju.

NVA reģistrētajiem klientiem ar invaliditāti ir pieejami visi NVA īstenotie nodarbinātības veicināšanas un atbalsta pakalpojumi. Cilvēki ar invaliditāti NVA var saņemt karjeras konsultācijas, palīdzību darba meklēšanā, reģionālās mobilitātes atbalstu, piedalīties konkurētspējas paaugstināšanas pasākumos, profesionālajā apmācībā, neformālās izglītības programmu apguvē, atbalsta pasākumā komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai, strādāt subsidētajās darba vietās, iesaistīties algotajos pagaidu sabiedriskajos darbos un citos nodarbinātības veicināšanas pasākumos.

Lai cilvēkiem ar invaliditāti nodrošinātu viņu vajadzībām piemērotus pakalpojumus, vairākos NVA īstenotajos nodarbinātības un mācību pasākumos ir pieejams ergoterapeita pakalpojums, un, ja nepieciešams, mācību vai darba vieta tiek pielāgota konkrētā cilvēka ar invaliditāti vajadzībām. Cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem ir pieejams surdotulka pakalpojums. Savukārt bezdarbniekiem ar garīga rakstura traucējumiem, piedaloties tādos pasākumos kā Apmācība pie darba devēja, Darba iemaņu attīstība vai strādājot subsidētajā darba vietā ir iespējas saņemt atbalsta personas palīdzību iekļauties darba vidē. Lai veicinātu darba devēju izpratni par personu ar invaliditāti vajadzībām, NVA filiālēs darba devējiem tiek rīkotas konsultācijas par bezdarbnieku ar invaliditāti nodarbināšanu.

ESF projekta „Subsidētās darba vietas bezdarbniekiem” ietvaros NVA īsteno aktīvo nodarbinātības pasākumu „Pasākumi noteiktām personu grupām”, kura ietvaros pie darba devējiem tiek veidotas subsidētās darba vietas bezdarbniekiem ar invaliditāti. Katram pasākumā iesaistītajam bezdarbniekam tiek nodrošināts kvalificēts darba vadītājs, kas palīdz apgūt darbam nepieciešamās prasmes un iemaņas. Strādājot subsidētajā darba vietā, bezdarbnieks ar invaliditāti var saņemt ergoterapeita, surdotulka un atbalsta personas pakalpojumus, kā arī NVA apmaksā darba vietu pielāgošanu konkrētā bezdarbnieka ar invaliditāti vajadzībām.

Darba devēji, nodarbinot bezdarbnieku ar invaliditāti subsidētajā darba vietā, no NVA saņem dotācijas bezdarbnieka darba algai un darba vadītāja atlīdzībai. Darba devēji saņem arī vienreizēju dotāciju normatīvajos aktos paredzēto obligāto veselības pārbaužu izmaksām un vienreizēju dotāciju iekārtu, aprīkojumu un tehnisko palīgīdzekļu iegādei, lai darba vietu pielāgotu bezdarbniekam ar invaliditāti.

Lai atvieglotu iekārtošanos pastāvīgā darbā, NVA sniedz atbalstu arī bezdarbnieku ar invaliditāti nodarbināšanai uz nenoteiktu laiku proti - ja darba devējs nodarbina bezdarbnieku ar invaliditāti, noslēdzot ar viņu darba līgumu uz nenoteiktu laiku, darba attiecību sākumposmā NVA darba devējam piedāvā dotāciju personas ar invaliditāti darba vietas aprīkošanai un dotāciju personas ar invaliditāti darba vadītāja apmaksai. Kopā ar darba devēju atbalstam var pieteikties arī nodarbinātais ar invaliditāti, ja darba tiesisko attiecību sākumposmā nepieciešams surdotulka, atbalsta personas vai ergoterapeita pakalpojums. Šim atbalsta pasākumam jāpiesakās NVA ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc darba tiesisko attiecību uzsākšanas.

NVA īsteno arī pasākumu “Motivācijas programma darba meklēšanai un sociālā mentora pakalpojumi ilgstošajiem bezdarbniekiem ar invaliditāti”, lai motivētu, preventīvi atbalstītu un veicinātu ilgstošo bezdarbnieku ar invaliditāti iekārtošanos pastāvīgā darbā, iesaistīšanos pašnodarbinātībā vai piemērotās apmācībās.

Šī gada 8 mēnešos, piemēram, subsidētajās darba vietās darbu uzsāka 253 bezdarbnieki ar invaliditāti, 2251 bezdarbnieks ar invaliditāti uzsācis dalību algotajos pagaidu sabiedriskajos darbos pašvaldībās, 183 uzsākuši dalību darba iemaņu attīstības pasākumā.

NVA atbalsts personām ar invaliditāti ir plašs un daudzpusīgs, tāpēc aicinām ieskatīties mūsu mājaslapas sadaļā [“Meklēju darbu”](#) (darba meklētājiem) un [“Piedāvāju darbu”](#) (darba devējiem), kur Jūs varēsiet uzzināt detalizētu informāciju par atbalsta pasākumiem, kā arī par to, kā tiem pieteikties.

<https://www.nva.gov.lv/lv/jaunums/nva-atbalsts-personam-ar-invaliditati>

